

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évről 4 ft. Félévről 2 ft. Negyedévről 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Weisz Már könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	---

A béke.

Gajári Ödön, pártunk országgyűlési képviselőjelöltjének, megvan immár az első jótékonyhatása községünkre. Kiváló egyénisége, a benne minden oldalról lefektetett bizalom, megalkotta azt, melyért évek óta küzdünk s mely Csongrád város felvirágzására az egyedüli helyes út: összehozta, ismét tömörítette a ketté szakadt szabadelvű-pártot — létrehozott egy polgári házasságot — melynek neve: a béke.

Akinek személye első megjelenésével ily alkotást hoz létre, az méltán megérdemli azt a bizalmat, melylyel Csongrád város értelmes közönsége feléje fordult.

Hogy mi a béke, azt mindannyian tudjuk: egymás között a kölcsönös tiszteletet, szeretetet, a családi életben boldogságot, a községi életben az egyedüli helyes utat jelenti, mely a jobblétre, a tiszta közigazgatás s az előrehaladás terére vezet.

Mi a békének mindig hívei voltunk, szívünkkel utáltuk azt a személyeskedő, minden elvi álláspontot nélkülöző harezot, mely nem vetett fényt, hanem árnyat erre a községre.

Aldozatokat hoztunk a béke érdekében, megtettük a lépéseket min-

den irányban, elhallgattuk a támadásokat, türtünk, hogy meglegyen, létrejöhessen egyszer valahára: a béke.

Annál nagyobb tehát az örömünk, hogy eme törekvésünket végre siker koronázza. Üdvözljük az elvi alapon létrejött békét s különösen annak megteremtőjét, Gajári Ödönt, városunk országgyűlési képviselőjelöltjét.

Hogy mily szüksége volt már rég Csongrád városának a békére, a közös erővel való együttes működésre, azt hisszük, azt fejtegetnünk nem kell.

Hogy az elvi s leginkább az egyéni szempontokból kiinduló széthúzás nem vitte előre ennek a községnek az ügyét, azt bizonyítani felesleges. Az a kelletlen akadékoskodás, mely hol az egyik, hol a másik — de egy politikai nézetet valló — párt esetleges jó törekvéseit ellensúlyozta, bizonyára nem hozott hasznot a községi közéletre.

Annai ennek az elhagyatott községnek az orvosolni való dolga, annyira temérdek a baja, hogy annak megszüntetésére nem hogy szétoszolva, egymás ellen küzdve, hanem még összetartva, egymást támogatva is esekély erők vagyunk.

De megnyugtat bennünket most már az a tudat, hogy ezek a dolgok, ezek a községi közéletre nyomasztó-

lag ható súlyos bajok úgy nyernek orvoslást és elintéztést, amint azt városunk s birtokosságunk érdekei megkövetelik.

Ezen reményünk kiinduló pontja ki lehetne más, mint az, aki ezt a rég óhajtott egyesülést létrehozta. Képviselőjelöltünk Gajári Ödön, az országos szabadelvű-párt kintnőségének személye biztos garancia nekünk arra, hogy az átélte nyomorúságos mult után ebben a községben fellendülésnek, felvirágzásnak kell bekövetkeznie.

Polgártársak! Ismeritek most már ki az a Gajári Ödön, megtartott program-beszédéből, melyen az igazi meggyőződés éltető ereje vonult végig, bemutatta nektek magát, mint annak a zászlónak követőjét, melyre a liberalizmus: a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméje van írva.

Nem vádolt az elhibázott multért senkit, nem ámtgatott, nem óhajtott félre vezetni benneteket, nem áltatott hazudozásokkal, nem is tett ígéretet, csupán azt mondta: hogy községünk minden ügyét szívén fogja viselni.

Az igazi gavallér őszinte nyilatkozata volt az, aki nem könyörög a megválasztatásáért, de ha a megtisztelő bizalom feléje irányul, tudni fogja mi a köteleessége.

TÁRGZA.

Fülemüle hangja csendül . . .

Fülemüle hangja csendül,
Ha hallom a rózsám szavát:
Lelkem húrját örömszene,
Bűvös bájos hang hatja át.

Gyermek leszek, boldog gyermek,
Akit nem űz sors haragja,
Ami tőlem máskor elvitt,
Azt ilyenkor visszaadja.

Megbékélek mindenkiel,
Aki fájón sértettelek,
Elfeledek búmat, bajom,
Örülök a szép életnek.

S ha ölelem a rózsámat,
Egy mennyország az életem:
Ködbe szélyedt reményimet
Ismét újra szövögetem.

Egyedül.

Homályos szürkesség van, merre a szem ellát. Szent nyugalom honol a pusztán. Hajnal van. Távol, keleten, kezd pirkadni az ég.

Rózsaszegély kigyózik végig a föld peremén s a rózsaködből, mint királyi alak, emelkedik a nap.

Reggel van.
Hívős szellő csókja éri arcomat. Meg-elevenedik a pusztá. A nyáj kolompja esuggón, olvadékonyan szól. Vállravezett szürrel halad utánuk a pásztor.

A fehérítő tanyákon is élénkül a környék. Hosszu kocsisor vonul az országúton. A városba mennek. Ünnepi ruhát öltöttek az emberek.

Ünnep van. Ezredéves ünnep!
Koblen lazasan emelkedik, agyának zibong minden érzete.

A városból kihallászik a mozsár-agyu durrogás. Kezdődik az ünnepély. Ezer évnek az ünneplése. A távol kék ködében föllevenedik előttem a mult, hazám ezer éves multja . . .

Kacagányos ösök szilaj paripákon száguldnak a csata vérmezejére. Hallom a tárogatót, a csatakiáltást, s a győzelmi ének égbeszálló hangjait. Elvonulnak előttem a képek sorban, a mint azokat az ösök tettei vászonra füsték.

Ezer veszély, keserű viszontagság, levannak a képen írva mind. A rabbillencs bús eső-

gése és az aczélkard villogása váltakozva jönnek.

Majd vértengerben fürdik a nap, aztán kiderül mindenütt. Borzalmas szép látvány a multnak története. Lelkem mégis úgy elandalog rajta.

Most, utoljára, tűnik föl a legszebb kép. Szabad Magyarország képe. A lelkeket fogvatartó erő térdre kényszerít.

Megesókolom a földet . . .
Tanító! Magyarország tanító! nem hevül e kebletek, hogy az ország szabad?
Szabad és boldog.

Szabaddá önnön magát tette a nép, de boldoggá — általatos lelt. Ti, a kigunyolt, elhagyatott hadsereg, vezér nélkül, a ki gondoskodott volna rólatok, álltatok a csatasíkra és meghódítottátok másodszer e földet.

A szellem fegyverével hódítottátok meg.

Nékiületek mi volna most a nép? Jármat húzó pára . . . Bevezettétek a tudomány csarnokába. Megértettétek vele, hogy nem csak köteleességei, de jogai is vannak. Most már beszélhetünk jogokról is . . .

Szabadság, egyenlőség, testvériség: hármas Istenség, Atya, Fiu és Szentlélek!
És a közdelemnek mi lett a díja?

Aki hozzánk ilyen bizalommal fordul, viseltessünk az iránt mi is teljes őszinteséggel; mutassuk meg, hogy többre becsülünk egy őszinte szót, mint a rágalmozások, hazudozások és nagy hangú ígéretek egész halmazát.

Vigyázzunk tehát, hogy az esetleges rágalmozások, hazudozások s nagyhangú ígéretekkel meg ne tévesszenek bennünket, legyünk talpon folytonosan s habár a két elentétben álló szabadelvű párt egyesülése megtörtént is, kíséreljük szemmel mindig az alakulásokat, tartsuk össze magunkat, s tömörítsük a kibontott zászló alá pártfeleinket, hogy annál fényesebb győzelemre vezethessük azt a zászlót, melyre a Gajári Ödön neve van felírva.

Éljen a liberalizmus!

Éljen Gajári Ödön, Csongrád város országgyűlési képviselőjelöltje!

— **A szabadelvű-párt ünnepe.** A helybeli szabadelvű párt m. vasárnap valószínűs ünnepet ült nem csak azért: mert képviselőjelöltje: Gajári Ödön körünkbe érkezett, hanem legfőképp azért: mert az nap délután történt meg a párt két árnyalatának kibékülése és ennek folytán egyesülése. Most már kétségtelen, hogy a szabadelvű-párt, az október 28-iki képviselőválasztásnál, fényes győzelmet fog aratni bár kivel és bármilyen párttal szemben.

Szívünkben óhajtok, hogy a csatlakozás végleges egyesülés és örökös kapocs maradjon, melyet szétválasztani se egyeseknek, se pártoknak ne lehessen.

De kívánjuk azt is, hogy a személyes tekintetek se jöhessenek többé szóba és a személyes ellentétek mentül előbb kiegyenlítést nyerjenek.

Ha valahol, úgy Csongrádon legszükségesebb az intelligens elemek szoros összetartása: mert hiszen tudjuk azt jól, hogy a demagogia sehol erősebb várát nem épített a nép szívében, mint éppen itt Csongrádon.

Jobb arról nem is beszélni...

Hallottam, hogy odafenn, az ország szívében, Ti az utolsók közt az elsők ünnepélyt rendeztek. Ezredéves ünnepet.

Lelkem fölőleli szárnyát s repül délibábos rónán, hullámozó kalásztenger fölött a végtelenbe: hozzátok repül.

Veletek érzek, veletek vagyok!

Olyan szent áhitattal, olyan szent érzéssel lépek otthonatokba, milyent még nem éreztem soha.

Csönd, ünnepélyes csönd van a teremben.

A miniszter jön.

Jóságos, derült az arca. A szeretet sugárzik le róla. A miniszter a tanítók között!

Egy szebb jövő hajnalhasadása bontakozik a távol kék ködében. Egy miniszter, a ki veletek akar és tesz. Mert, volt idő, mikor nélkületek se tettek...

Aztán lefolyt az ünnepély, csendben, egyszerűen, mint a hogy a tanítók szoktak ünnepelni.

Átszendül a levegő-égen kicsiny falom harangszava. Kihallszik a pusztára is.

Dél van.

A pásztor a tanyamögötti hűvösre tereli nyáját, maga is oda menekszik a nap égető heve elől. Még ilyen meleg nem volt

Éppen ezért óhajtok, hogy az egyesülés ne csak időleges, szükségbeli legyen, hanem azt még unokáinknak is szívébe plántáljuk.

A helybeli szabadelvű-párt képviselőjelöltjének: Gajári Ödön, a „Nemzet“ felelős szerkesztőjének fogadtatási ünnepélyéről a következőkben számolunk be:

Félegyházára a f. hó 10-én a délután 5 órai gyorsvonattal érkezett meg. Ott, a helybeli szabadelvű-párt küldöttei: Bojniczer Antal dr. járási főorvos, Nagy Sándor dr. ügyvéd, Bagi Zsigmond birtokos, Gróber György ellenőr, Rajner Zsigmond dohánybevéltő tiszt és Blázsik Mihály tanító fogadták.

A vonattól a „Korona“ vendéglőbe hajtottak, hol este a félegyházi intelligencia színe-java is megjelent és Gajári tiszteletére sikerült banquettet rendeztek.

A banquetten Ulrich István városi főjegyző köszöntötte fel Gajarit és a két város: Csongrád és Félegyháza testvérisülésére ültette poharát. Ezután Bagi Zsigmond mondott sikerült felkészítőt Gajárra, majd Bojniczer dr. Ulrichra.

Vasárnap reggel 1/29 órakor robotott be a pálya udvarra a külön vonat, mely Gajarit és a küldöttséget hozta. A vonatnál Söhlya Gyula főjegyző üdvözölte Gajarit és azután hosszú kocsisor élén hajtottak a „Pannonia“ szálló elé, hol a szabadelvű-párt helyisége van.

A párt helyiségében Szabó Imre kir. közigazgató fogadta Gajarit, ki midőn megköszönte a fogadtatást, a párt vezetősége által felkérte, hogy program-beszédjének megtartása végett jelenjen meg a városház előtti téren.

A városház előtti téren mintegy 2000 polgár gyűlt össze. Piroka István bíró ur állt fel a szószékre, honnan felkérte a népet, hogy a jelölt beszédét türelemmel hallgassák meg.

Ekkor Gajári lépett a szószékre és ott nagy tetszés és éljenzés közepette fejtette ki politikai állását, erősen hangsúlyozva azt, hogy a szabadelvű eszméknek és a szabadelvű-pártnak rendíthetetlen hive.

A programbeszéd után Nagy Sándor

a tavaszon, mint ma. Ezt nem érzem, de látom. A bánatosan lehajló virágon, elfáradva pihen a lepke és a méh. És ami ilyenkor szokatlan, ökönyál uszik a levegőben. Fent az égen, bárnyfelhők díszítik az eget.

Majd lopva, lenge szellő suhan végig a rónán, hullámozó ocaúná varázsolja a fűre fűj és dalos pacirta édes otthonát: a zöldelő kalász erdőt. Meglegyinti lágy kezével hervadó arczatot is.

Eszmélni kezdek.

Imádkozom.

A harangszó még ki-kihallszik: gilingalang!

Legyen hatalmas, erős jövő ezredévében is a nemzet: azért imádkozom. Igaz, csak egy tanító imája ez, de őszinte, szívből fakadó óhaj minden szava.

Lassan hazafelé veszem utamat. Otthon nem fogad senki sem.

Egyedül vagyok.

Mégis, mintha megpihenne lelkem, úgy érzem, nem vagyok egyedül.

És ha 26 ezer tanító egy test egy lélek lesz: mi következik azután?

A magyar tanítóság boldog ezredéve.

Sághy Mihály.

dr. köszönetet mondott a jelöltnek és egyúttal felkérte, hogy megválasztása esetén az országos politikai érdekek mellett e város érdekeit is szíven viselje.

A jelölt ezután a városházánál tett látogatást, majd onnan a szabadelvű párt helyiségébe ment, hol a párttagokkal értekezett.

Délután Szvoboda Ferencz vezetése alatt egy küldöttség tisztelettel nála és egyúttal meghívta a „polgári kör“ helyiségébe, hol a kör tagjai nagy számban voltak jelen. Gajári itt is kifejtette álláspontját, mit éljenzéssel és helyesléssel fogadtak és kijelentették, hogy egyesülni fognak a szabadelvű-párt zászlója alá. Ezzel a két párt közt a kibékülés megtörtént. Aznap este, a helybeli kaszinó fényes termében banquettet tartottak, melyen már megjelentek a „polgári kör“ szabadelvű-párti tagjai is. Megjelent Szvoboda Ferencz a kör elnöke és Csemegi Antal. Természetes dolog, hogy a lelkes felkészítők egymást érték. A felkészítők közül különösen kivált az Ujhelyi Nándor uré, ki a „polgári kör“ és a szabadelvű kör“ polgári házasságára emelte poharát.

Tehát az egyesülés befejezett tény; adja Isten, hogy senki se akadjon közülünk, aki a békét megzavarja.

UJDONSÁGOK.

— **Értekezlet.** A helybeli szabadelvű-párt, ma délelőtt 9 órakor a „Pannonia“ (Neuschwender) helyiségében értekezletet tart. Felkérjük a párt tisztelt tagjait, hogy az értekezleten minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Központi választmányi ülés.** A helybeli központi választmány a f. hó 17-én gyűlést tartott, melyben kitzúta az országos képviselőválasztás határnapját és egyúttal megválasztotta az elnököt, jegyzőket és a szavazatszedő küldöttség tagjait. A választást a f. hó 28-ika reggeli 8 órára tűzte ki, a városház termében. Elnökül: Ujhelyi Nándor és helyettes elnökül Szabó Imre kir. közigazgató; jegyzőül: Söhlya Gyulát és helyettes jegyzőül Holczer Adolfot; szavazatszedő küldöttség tagjaiul: Máthé Gyulát és Réti Ernőt választották meg.

— **A pusztaszeri emlék készen.** Készen áll a pusztaszeri emlék, teljesen készen, s legszebb az ezredéves haza hét országos emléke között. Árpádnak hatalmas ülő szobrát a kupola-csarnok tetején elhelyezték. De a szobrot, melyet Kallós készítet, útközben baleset érte. Árpád hatalmas kardja, melyet a honfoglaló vezér térdén keresztbe fektetve tart, megcsorbult. Letörött egy része a hatalmas kőkardnak, illetőleg a hüvelynek. Kénytelenek voltak a letörött részt hozzáfoltozni a kardhoz, úgy hogy most már nem vehető észre a foltozás. Az emlék felavatása még az őszszel megtörénik, s a kész műhöz a megyéből többen kirándulnak a felavató ünnepélyre, melyet Pallavicini őrnagy rendez, kinek uradalmát díszíti a szép emlékmű.

— **Elmaradó ellenőrzési szemlék.** A közös hadügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium egyetértően intézkedtek az iránt, hogy — a magyarországi orsz. képviselő választásokra való tekintettel az október 15-ke és november 6-ka közé eső őszszes ellenőrzési szemlék a közös hadsereg

és a honvédség kötelékében, ez évre véglegesen elmaradnak. A népfelkelők ellenőrzési szemléje — a jelzet határidőn belül szintén elmarad ugyan, de a népfelkelők köteleikébe tartozók — november 6-ka, tehát a választás után kötelesek lesznek ellenőrzési szemlén jelentkezni.

— **Tiszteletbeli tanítók.** A csongrádme gyei tanítóegylet a f. hó 12-én tartotta 30-ik rendes éves közgyűlését Szegeden. E közgyűlésen, mely egyúttal millenáris ünnepsége is volt a derék, hazafias tantestületnek, több tiszteletbeli tanítót választottak a tanügy körül maguknak érdemeket szerzett férfiak sorából. Vármegyénkbeli szintén több tiszteletbeli tanítót választottak ezúttal; nevezetesen: Zsilinszky Mihály államtitkár horgosi birtokost, Kárász István horgosi nagybirtokost, Újhelyi Nándor és Szvoboda Ferenc csongrádi ügyvédek és Jerney Zoltán s Tajthy Ferenc dorosmai birtokosokat. Őszintén üdvözljük a tiszteletbeli tanítókat, de az önmagát meg tisztelő derék egyület is ez alkalomból.

— **Sajnálatos merénylet** történt Félégyházán a püspök ott léte alkalmával: egyik káplán uron akartak bosszút állni és a parochiának ép azt az ablakát verték be éjjel, hol a püspök ur aludt. Ne hogy itt hasonló skandalum történhessen, Piroska István bíró ur, a püspök itt léte alkalmával éjjelenként fegyveres rendőröket állított a parochia elé.

— **Jung püspök bérmautja.** Városunk r. kath. hívói közül mintegy 2000 hívó részesült a bérálás szentségében a f. hó 13. és 14-ik napján. A püspök a f. hó 15-én H.-M.-Vásárhelyt, 16-án Sámsonban, 17-én Szentesen bérált. A f. hó 19-én Abonyban és 20-án pedig Szolnokon fogja a r. kath. hívókat megerősíteni a hitben. Itt léte alkalmával Hegyi Antal plébános ur is megbérmált néhány r. kath. polgárt, azzal a különbséggel, hogy sokkal csattanósabban emlékeztette őket Krisztus urunk kinszenvedéseire, mint Jung püspök.

— **Röpiratok.** Az elég unalmasan lefolyt hetet alig hullámossá tették a pro és kontra szélnek bocsájtott röpiratok. Választási idő lévén, mégis ne tessék valami világra szóló eseményt sejtteni a kedélyes firkarmányok alatt, s a mihez nekünk semmi közünk, lévén az egyik helyi lap családi ügye. Azonban az eléggé el nem ítéhető stílussal (ha ugyan van rajta ilyen ábrázat) szerkesztett röpiratban oly egyen neve is sárba tiportatott, a ki mindnyájunk barátságát, rokonszenvét bírja s ez okból kénytelenítettünk a halva született röpiratnak pusztá felemlítésére szorítkozni, hogy azok, kik a magán becsület megőrzésére hivatják, a becsületében mélyen megsértett tisztviselőnek teljes elégtételt szolgáltatassanak.

— **Ha a pap elszólja magát.** Zichy Nándor és társai Keszthelyen is megjelentek. Az egész uri társaság ott volt s talán még a papgazdasszonyok sem hiányoztak. A szónokok egymásután mondták el mondókáikat, hol kenetteljesen, hol fogesikorgatva, amint a helyzet és a téma magával hozta. Azok között, akik a beszédbe nagyon is belemelegedtek, különösen Kálmán Károly ur tünt ki. Ez a jó ur a közös iskolák ellen menydörgött s erősen biztatta az olvasós vén asszonyokat, hogy a világért se küldjék a gyermekeket a közös iskolába. A hatása nagy volt. Hevített és gyújtott, ugyanarra, hogy a káplánokat és plébánosokat is föl-

lekesítette. Így történt azután, hogy egy kövér plébános hatalmasan elkiáltotta magát:

— Ne hagyjuk a gyermekeinket!

Amire pedig az összes káplánok és plébánosok utánna zengtek:

Nem! Nem hagyjuk a gyermekeinket!

... A publikum csöndesen mosolygott s mosolygott a gazdasszonyok is.

— **Nagy tűz Zemplénben.** Óriási tűzvész pusztított m. vasárnap Bodzás-Ujlak zemplénmegyei községben. A tűz délelőtt 9 óra tájban ütött ki s késő éjszakáig tartott, elhamvasztván több mint 100 házat, az összes melléképületekkel együtt. A tűz nagy nyomort idéz elő, mert a lakosságnak betakarított termése is odaégett.

Irodalom.

A Hunyadiak és Jagellók kora. A hazafias lelkesedés vesz erőt szivünkön, midőn Fraknói Vilmos remek előadásában és rendkívül vonzó leírásában nemzetünk legfényesebb korszakának, a dicső Hunyadiak korának történetét olvassuk, a mikor hazánk hatalmának, műveltségének és gazdagságának fénykorát élte és a nemzet erejét és fényét képviselő királyság legteljesebb erejében tündöklött. Viszont képtelenek vagyunk fájdalomunkat elfojtani, midőn Fraknói nevezett művében a Hunyadiak fénykorát követő Jagellók korához érünk, melyben a nemzet erejének rohamos hanyatlását s az ország pusztulását látjuk szemünk előtt lefolyni. Fraknóinak ezen nagyszabású munkája mint az Athenaeum kiadásában megjelenő Magyar Nemzet Történetének negyedik kötete látott napvilágot. Az irodalmi kritika valóban csak csodálattal állhat ezen 700 lapra terjedő pompás kötetel szemben, melyben a szembeötlő 44 remek műmelléklet és a 300-nál több szövegtékép épügy lekötö a felületes szemlélő figyelmét, amint lebilincseli az olvasót nagy történetésünknek óriási tudással és remek stílussal megírt szövege. Négy könyvre osztva tárgyalja Fraknói a nagyfontosságú korszak történelmét. Az első könyv I. Ulászló uralkodásával foglalkozik a vármai esataig. A második könyvben Hunyady János kormányzása és V. László uralkodása van ismertetve; a harmadik könyvet, mely egymaga 150 lapra terjed, teljesen Mátyás király uralkodásának szenteli, a negyedikben pedig II. Ulászló és II. Lajos szomorú országglását találjuk a végzetes mohácsi vészig. Bármily nagy legyen is Fraknói ezen részletekben mint önálló történész, mely kutató és nagy stílista, korszakos művének legfényesebb részét az ötödik könyv képezi, melyben hazánk műveltségi állapotát ismerteti 1440 től 1526-ig. Ezen 150 lapra terjedő részben oly értékes dolgozatot adott, mely önmagában is elegendő arra, hogy Fraknóit renaissance-korszaki kulturtörténetünk uttörő mesterének, könyvét pedig irodalmunkra nagybecsű nyereségnek tekintsük. A munka ezen része legfényesebben van megillusztrálva; nem kevesebb mint 5 Corvin-Codex nagy szinnyomatu és heliogravure másolatát kapjuk, s az egyéb mellékletek és szövegtéképek oly gazdagságban váltakoznak, hogy ezen rész lapozgatása közben valóságos történelmi kiállítás renaissance-csoportjában képzeljük magunkat. A külső dísz dolgában a tizkötetre tervezett nagy történelmi vállalat ezen negyedik kötetéről általában is ugyanazt kell mondanunk, amit az előző három kötet mindegyikénél már

kijelentettünk, hogy minden újabb kötet az előzőket pompában, fényben, a képek gazdagságában és művészes kivitelében felülmulja és hogy büszke lehet a magyar nemzet arra, hogy van történelme, mely ily megőrkítésre méltó, de arra is, hogy vannak tudósai és művészei, kik ily munkát képesek ország és világ elé állítani. Rövid másfél év mult csak el azóta, hogy e nagyszerű vállalat első kötetét vettük s akkor büszkeséggel bár, de némi kétkedéssel néztünk a nagy feladat elé, melyet tudósaink s a kiadótársulat maguk elé szabtak; ma már teljes megnyugvással ajánljuk a művelt magyar közönségnek, hogy az Athenaeum ezen nagy történelmi vállalatát tekintse korunk egyik legnagyobb szerű s ezen a téren feltétlenül legremekőbb irodalmi alkotásának. A kötet ára renklkülvül olcsó: füzve 6 frt, kötve pedig 8 forint.

Szerkesztői üzenetek.

x x y. Hogy a választás milyen eredménynyel fog végződni? erre csak egy felelet lehetséges: Gajári Ödön győzelmével. Városunk vezérferfiái között létrejött a testvéries egyesülés s biztosan állíthatjuk, hogy a szabadelvűség zászlója fog diadalra jutni.

Poétának. Helyben. Ön a következő — mint elmésen megjegyzi — epigramokat küldte be hozzánk:

Bucsu-szó!

Isten hozzád édes apám
Én szerető édes anyám.
Zsenge korban megyek sirba,
Túl világra, egy szebb hombra:
Hol a fájdalom nem epezt.

Felirat!

Itten nyugszik Nagy Apolló,
Akit agyon rugott a ló,
Most már neki végkép aló:
Temetőbe hozta faló.

Megnyugvással mondjuk Önnek, hogy zöngeményei könyékig megindítottak bennünket s ennek hatása alatt ajánljuk: kőszön szerződést a helybeli koporsós üzlettelkkel sírfeliratok gyártására. Jó napot!

Vasúti menetrend.

Szolnok—Budapest.

Szolnokról indul 11 óra 46 p. délelőtt, 4 óra 55 p. délután, 2 óra 30 p. éjjel, 5 óra 23 p. reggel. Budapestre érkezik 1 óra 50 p. délután, 8 óra 15 p. este, 5 óra 50 p. reggel és 7 óra 25 p. reggel.

Budapest—Szolnok.

Budapestről indul 8 óra 25 p. reggel, 2 óra 10 p. délután, 7 óra 10 p. este és 9 óra 15 p. este. Szolnokra érkezik 11 óra 24 p. délelőtt, 4 óra 07 p. délután, 10 óra 16 p. éj. és 11 óra 12 p. éjjel.

Csongrád—Félégyháza—Szeged.

Csongrádról indul 9 ó. 20 p. d. e., 1 ó. 55 p. d. u. Félégyházára érkezik 10 ó. 21 p. d. e., 2 ó. 56 p. d. u. Félégyházáról ind. 12 ó. 19 p. d. u., 4 ó. 48 p. d. u. Szegedre érkezik 1 ó. 47 p. d. u., 5 ó. 49 p. d. u.

Szeged—Félégyháza—Csongrád.

Szegedről indul 10 ó. 01 p. d. e., 2 ó. 31 p. d. u. Félégyházára érkezik 11 ó. 04 p. d. e., 4 ó. 3 p. d. u. Félégyházáról ind. 12 ó. 25 p. d. u., 5 ó. 10 p. d. u. Csongrádra érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 6 ó. 10 p. este.

Félégyháza—Budapest.

Félégyházáról indul 11 ó. 6 p. d. e., 4 ó. 13 p. d. u. Budapestre érkezik 1 ó. 25 p. d. u., 8 ó. 25 p. este.

Budapest—Félégyháza.

Budapestről indul 8 óra 30 perc reggel, 2 óra 25 perc délután, 4 óra 25 perc délután. Félégyházára érkezik 12 óra 11 perc délután, 4 óra 47 perc délután, 7 óra 57 perc este.

Gőzhajózási menetrend.

Érvényes 1896. évi március hó 29-étől további intézkedésig mindennap péntek kivételével.

Csongrád és Szeged között (72 km.)

Csongrád	ind. 5 óra 00 perc	reggel
Szentes	" 5 óra 35 perc	"
Csany*	" 6 óra 20 perc	"
Mindszent	" 6 óra 45 perc	"
Algyő*	" 8 óra 10 perc	"
Szeged	érk. 9 óra 00 perc	"

Szeged és Csongrád között (72 km.)

Szeged	ind. 2 óra 30 perc	d. u.
Algyő*	" 3 óra 30 perc	"
Mindszent	" 5 óra 40 perc	"
Csany*	" 6 óra 10 perc	este
Szentes	" 7 óra 10 perc	este
Csongrád	érk. 7 óra 45 perc	"

Szolnok és Szentes között (97 km.)

Szolnok	ind. 1 ó 30 p.	d. u.
T.-Várkony	" 2 ó 20 p.	"
T.-Vezeny	" 2 ó 40 p.	"
Ó-és Uj-Kécske**	" 4 ó 10 p.	"
T.-Kürt Inoka***	" 5 ó 00 p.	"
T.-Ugh	" 5 ó 20 p.	"
Csongrád	érk. 6 ó 40 p.	"
Szentes	" 7 ó 10 p.	este.

Szentes és Szolnok között (97 km.)

Szentes	ind. 3 ó 30 p.	reg.
Csongrád	" 4 ó 15 p.	"
T.-Ugh	" 5 ó 45 p.	"
T. Kürt Inoka***	" 6 ó 20 p.	"
Ó-és Uj-Kécske**	" 7 ó 10 p.	d. e.
T.-Vezeny	" 8 ó 45 p.	"
T.-Várkony	" 9 ó 05 p.	"
Szolnok	érk. 10 ó 00 p.	"

*Ladik állomások

**A gőzösök Uj-Kécskén kötnek ki.

***A gőzösök T.-Kürtön kötnek ki.

Felelős szerkesztő: **Éder János.**

Kiadóaptalajdonos: **Weisz Márk.**

Értesítés.

Van szencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint az **Eszes-malom mellett, Ujvári Ferencz-féle földön**, egy a mai kornak megfelelő

tégla gyárat

állítottam fel, hol már ma minden fajta s kitűnő minőségű téglá kapható jutányos áron.

Szives támogatását kérve, vagyok

Csongrád, 1892. október hó

tisztelettel

Bálint Mihály.

3-1

Az én gyártmányaimat mint kitűnöt és olcsót ismernek!

Remontoir nickel óra 3 frt 50; Remontoir ezüst 6 frt; Remontoir anker spirál brejnét 15 köre 10 frt, 16 köre chaton szistema üvegfedél 12 frt Wecker óra, ankerjárás, világító primafaj 1 frt 70; Regulateur 1 napig járó ütővel 5 frt 75; Regulateur 10 napig járó ütővel 8 frt 50, Illusztrált árjegyzék, órák, láncok, Regulateur arany- és ezüst nemlekről a leggyorsabbtól a legfinomabbig ingyen és bérmentve. Nem tetszés esetén az arut kicseréljük vagy a pénzt visszaadjuk.

Eugen Kurecker, óragyár 38 sz.

Bregenz am Bodensee. 20-2

Két évi jótállás.

22/896.

Hirdetmény.

Alantirt tszéki bíró által ezennel közhírré tétetik, hogy Csany község közlegelő felosztási ügyében az egyenkénti kiosztásról készített mérnöki munkálatok meghitelesítésére határidőül **1896. évi november hó 16-ik és következő napjai** Csany község közházához kitűzetik, a mérnöki munkálatok műszaki meghitelesítésére Holub Károly hit. mérnök kineveztetik.

A mérnöki munkálatok 1896. nov. hó 8-ik napjától 1896. nov. hó 16-ik napjáig közszemlére a község házában kitétetik.

Egyszersmind a hitelesítésre a birtokosok hirdetmény útján oly felhívással idéztetnek, hogy a fentebb kitűzött határidőben kiküldött tszéki bíró előtt a felosztás és végrehajtás folyamán tett intézkedések ellen panaszait és sérelmüket felszólamlás alakjában annyival is inkább megtegyék, mert oly panaszok, melyek ezen idő alatt be nem mondatnak, az eljárás befejezte után sem előterjesztéssel, sem kérés uton többé nem érvényesíthetők.

Kelt Szegeden, 1896. okt. 8-án.

Faragó László,
kir. tszéki bíró

3-1

Cseresnye- és meggyfacsemeték nagymérvbeni eladása.

Eladásra szánt készlet: cseresnyéből 80,000 drb, meggyből 50,000 drb.

Cseresnyefa-csemeték árai: a 110-200-240 centiméter magas hajtással bíró, gazdag gyökerű, életerős, 1-2 éves csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 40 krig
Meggyfacsemeték árai: az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, igen szép fejlődésű, életerős csemeték darabja (azok erőssége szerint) 20 krtól 50 krig

Nagybani	100 drb 40 kros csemete 1 vagy több fajban 38 frt	100-an-kint
árak	250 " 40 " " 1 " " " 36 " "	
	500 " 40 " " 1 " " " 34 " "	
	1000 " 40 " " 1 " " " 32 " "	
	5000 " 40 " " 1 " " " 30 " "	

A 4-5 éves, igen erős meggyfa-csemeték 100-a 48 frt, 250 drb vételénél 45 frt, 500 drb vételénél 44 frt

Igen nagy készlet van a következő cseresnye-fajokból: Germersdorfi nagy, Nagy fekete ropogós, Korai májusi cseresnye, Badacsonyi óriás, Ferencz császár ropogósa, Dönnissen sárga ropogósa, Hedelfingeni óriás, Dr. Entz feketeje, Schneider kései ropogósa, Coburgi korai fekete, Glocker óriása, Bilitner kései ropogósa, Mezel ropogósa, Rencheren ropogósa, Heintze korai cseresnyeje, Korponai fekete ropogós, Mückebergi nagy, Dönnödi fűszeres, Jaboulay ropogósa, Hollandi hercegnő, Kanizsai fekete, Esperen ropogósa stb. stb. stb.

Igen nagy készlet van a következő meggy-fajokból: Körösi meggy (Spanyol meggy), Spanyol meggy piros, Pándi meggy, Korai Hortensia, Hortensia királynő, Eugenia, Váltva erő, Oigniesi apátnő, stb.

A fenti cseresnye és meggyfajokon kívül adatkak ki körte, alma szilva, őszi és kajszi-barack, lasponya, birs és operfa-ajtványok ugy gazdasági, mint tőpére nevelt 1-2-3-4 éves példányokban még pedig fajválaszték mellett. A csemeték tisztán homoktalajon nevelkednek s ezért gazdag gyökérrzel s biztos fogantatási képességgel bírnak, ezen felül hiteles fajták, edzett természetűek, egészségesek, hosszú életűek és igen olcsók is. Adatkak ki fentiekben kívül 1-2-3-4 éves vadonéz is, körtéből almából dáoczinból, paradicsom alma birs, besztercesi szilva, duránczai szilva, Prunus Myrobolana, Saint Joulie, kökény, mandula, sárga barack, cseresnye, fekete meggy, saj-meggy és eperből, melyeknek árai erősség (vastagság szerint) 1000-kint 5-85 frtről 19-80 emelkednek.

Az **UNGHVÁRI LÁSZLÓ-féle ezeplédi** gyümölcsfa-iskola ma már 140 hold területű. Van benne 1,500,000 nemes és 15,000,000 vadonéz csemete s így az ma már, mint tisztán gyümölcsfa-iskola a föld kerekén taláható ily nemű telepek közt az első helyen áll. Egyéaként is nagyot haladt az Ungváry László-féle cég egy év alatt azért, hogy a telepet (száraz időre való számításal) vízvezető árkokat létesít. (Ezen munkálatok tavaszig mind befejeztetnek.) Kültet ez év őszén és a következő év tavaszán 3000 drb anyafát. Tényleg megkezdte a díszbokrok és díszfák, valamint a rózsatenyésztést is. Boldogult Bevezetki Máténak egy a mező-kovácsai, valamint kun-ágotai kísérleti telepe a cég tulajdonába ment át. A cég, mint életképes vállalat, Kecskeméten is létesít egy nagyobb szabású, 449 holdas gyümölcsfa-iskolát. stb. stb.

Tessék árjegyzéket kérni!

3-1